

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0520U101771

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-12-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Франчук Валентин Васильович

2. Franchuk Valentyn

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.25

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.25

Назва наукової спеціальності: Судова медицина

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-11-2020

Спеціальність за освітою: 7.12010001 Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України"

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.03

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України"

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, Тернопільський р-н., Тернопільська обл., 46001, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.35.43

Тема дисертації:

1. Судово-медична експертиза у випадках неналежної професійної діяльності медичних працівників
2. Forensic medical examination in cases of dereliction of duties by the medical practitioners

Реферат:

1. На підставі проведеного комплексного дослідження результатів судово-медичних експертиз у випадках неналежної професійної діяльності медичних працівників, з урахуванням судових рішень, прийнятих у таких кримінальних справах, наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення важливої проблеми сучасної судової медицини – встановлення особливостей, причин і наслідків неналежної медичної діяльності та сформульовано цілісну наукову концепцію удосконалення організації та проведення судово-медичної експертизи у випадках порушення професійних обов'язків медичних працівників. Встановлено, що різноманітні недоліки у наданні медичної допомоги підтверджуються судово-медичними експертними комісіями в матеріалах 72,0 % кримінальних справ, порушених проти медичних працівників у випадках неналежного виконання ними професійних обов'язків. Такі помилки виникають під час виконання діагностичних і лікувально-тактичних заходів, у випадках надання екстреної медичної допомоги, на

госпітальному етапі, в стаціонарних відділеннях лікарень. Виокремлено, систематизовано і проаналізовано дефекти медичної допомоги в анестезіологічній, акушерсько-гінекологічній, хірургічній, терапевтичній практиці та в медсестринстві. Застосована методика побудови дерев рішень (decision trees), як однієї з складових технології інтелектуальної обробки багатовимірної бази даних (Data Mining), виявила прогностичні критерії ризику для медичних працівників різних фахів: для анестезіологів-реаніматологів це швидкоплинність патологічних змін і спільна лікувально-діагностична діяльність з лікарями-терапевтами; для лікарів акушерів-гінекологів – слабка узгодженість між поліклінічним і стаціонарним рівнями надання медичної допомоги; для лікарів-терапевтів – відсутність прямого причинного-наслідкового зв'язку між їх діями (бездіяльністю) і шкідливими наслідками ($P = 1,0$); для лікарів-хірургів – незадовільна взаємодія з травматологами на поліклінічному етапі, внаслідок чого з ймовірністю $P = 0,80$ виникають різноманітні лікувально-тактичні дефекти, які в подальшому завершуються смертю хворих або їх інвалідністю; для середнього медичного персоналу – організаційно-адміністративні дефекти в роботі центрів екстреної медицини та медицини катастроф, коли негативні для пацієнтів наслідки настають з ймовірністю ($P = 0,80$). Сформовано рейтинговий лист лікарських спеціальностей, найбільш ризикованих з точки зору кримінальної відповідальності. Проаналізовані юридичні наслідки, які настають для медичних працівників у випадках їх неналежної професійної діяльності та відображено обставини, які підлягають доказуванню під час кримінального провадження. Запропоновані алгоритм виконання судово-медичних експертиз за «лікарськими справами» та науково обґрунтовані практичні рекомендації для органів досудового слідства і бюро судово-медичної експертизи.

2. A theoretical justification and a new approach to the important problems of modern forensic medicine, including the establishment of peculiarities, causes and consequences of inappropriate medical care, were presented in the dissertation. Successful scientific results of the research were achieved for the first time in Ukraine on the basis of a comprehensive study of the data of forensic medical examinations in cases of medical malpractice, as well as on the basis of analysis of court decisions in cases of medical malpractice litigation. It has been established that various disadvantages in the provision of medical care were confirmed by the forensic medical expert commissions in the documentation of 72,0 % of the criminal cases. Such mistakes arise during the performance of diagnostic and therapeutic medical procedures, in cases of emergency medical care, at the hospital stage, at the various departments of hospitals. Generally speaking, unskilful medical care due to its qualitative characteristics is inadequate and untimely in terms of delivery and is accompanied by severe consequences for patients (97,0 % of alleged medical malpractice cases). Majority of the disadvantages of medical care occur due to various objective reasons, but every one of five is caused by professional negligence of health care professionals. Different defects of medical care in anaesthesiology, obstetrics, surgery, internal medicine in nursing are summarized, systematized and analyzed for the first time in Ukraine. It has been established that in addition to the disadvantages of diagnosis and treatment, the medical practitioners of the above-mentioned professional groups also assume institutional and deontological errors and cause a significant number of mistakes in medical records. Almost half of malpractice claims against anaesthesiologists, obstetricians, gynaecologists and internists reveal various breaches of standards adopted in medical care. The causal relationship between the actions or inactivity of the medical practitioner and the negative consequences was confirmed by expert commissions among half of the medical malpractice cases alleged to surgeons and internists. The method of decision tree construction, as one of the components of the technology of intelligent processing of the multivariate database (Data Mining), was used for anaesthetists and showed that the disadvantages in their professional activity were primarily caused by objective reasons. The prognostic criteria for the risk of defects in the practical activity of anaesthetists are rapid duration of pathological process and associated professional activity together with the internists. Provided treatment was mainly substandard in such cases and caused harm, injury or death to a patient. Poor concordance between the polyclinic and the stationary levels of medical care is the prognostic criterion of adverse events in obstetrics. Improper medical care in internal medicine is characterized by the following forensic medical expert peculiarities: the absence of a direct causal relations between the actions (inactivity) of internists and the harmful consequences ($P = 1,0$), the absence of improper performance of procedures ($P = 0,93$), a negative influence of such objective factor

as comorbidity ($P = 0,91$). Mathematical calculation of information entropy revealed significantly strong correlation between dereliction of duties by surgeons and traumatologists, when their poor concordance with primary care practitioners, with the probability ($P = 0,80$), initiated various disadvantages in diagnostics and treatment that resulted in patients' death or disability. Dereliction of duties by nurses usually occurred at a pre-hospital level of care, in polyclinics (attribute usage – 96,55 %) or inside ambulances (attribute usage – 62,93 %). Different institutional errors in functions of emergency departments were detected by expert commissions as serious preconditioned reason in cases of medical malpractice claims against nurses (the probability of harmful consequences is $P = 0,80$). The determination, summarizing and analysis of forensic features of unintended events in medical practice allowed us to formulate scientifically substantiated recommendations for eliminating the causes and conditions of inadequate medical care. Accepted and summarized data promoted the identification of risk factors for better prophylactics to avoid medical errors. A scale of the assessment of the patient's objective status (SAPOS) and an order of injury' description allowed to optimize an expert assessment of the victim's status in cases of inappropriate medical care. Specific ways to optimize forensic medical expertise and to improve scientific substantiation of expert conclusions in cases of medical malpractice litigation are proposed in the research as well.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайличенко Борис Валентинович

2. Mukhailychenko Borys

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.25

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Михайличенко Борис Валентинович
2. Mykhailychenko Borys

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.25

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Герасименко Олександр Іванович
2. Herasymenko Oleksandr

Кваліфікація: д. мед. н., 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костенко Євген Якович
2. Kostenko Yevhen

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.22, 14.01.25

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савка Іван Григорович

2. Savka Ivan

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.25

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сорокіна Ірина Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сорокіна Ірина Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

